

Nông nghiệp Việt Nam từ quốc gia thiếu đói đến cường quốc nông sản 70 tỷ USD

08:40 23/01/2026

Hành trình phát triển của nông nghiệp Việt Nam trong bốn thập kỷ qua là một bản anh hùng ca về sự vươn lên đầy mạnh mẽ. Từ một quốc gia phải nhập khẩu lương thực để giải quyết nạn đói sau chiến tranh, chúng ta đã biến mình thành một cường quốc nông sản với sức ảnh hưởng sâu rộng trong chuỗi cung ứng thực phẩm toàn cầu. Sự lột xác này không chỉ giúp đảm bảo an ninh lương thực trong nước mà còn tạo dựng vị thế là trụ đỡ vững chắc nhất cho nền kinh tế quốc gia.

Năm 2025, bất chấp thiên tai khốc liệt và biến động thị trường, tổng kim ngạch xuất khẩu nông lâm thủy sản của Việt Nam vẫn đạt 70,09 tỷ USD, tăng 12% so với năm trước và là mức cao nhất từ trước đến nay.

Những kỷ lục lịch sử và nấc thang chuyển mình từ Khoán 10

Năm 2025 vừa qua đã ghi nhận những con số thực sự ấn tượng khi tổng kim ngạch xuất khẩu nông lâm thủy sản chạm mốc kỷ lục 70,09 tỷ USD với mức

tăng trưởng 12% so với năm trước đó. Điểm sáng lớn nhất nằm ở giá trị xuất siêu đạt gần 21 tỷ USD, một con số vượt xa mức xuất siêu chung của toàn nền kinh tế và minh chứng cho năng lực nội sinh bền bỉ của ngành. Hiện nay chúng ta đang sở hữu 10 mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD, trong đó những lĩnh vực như gỗ, rau quả và cà phê đã vươn lên mạnh mẽ để trở thành những mũi nhọn chiến lược với doanh thu vượt ngưỡng 8 tỷ USD cho mỗi ngành hàng. Đáng khâm phục hơn là những thành tích này được thiết lập ngay trong bối cảnh thiên tai gây thiệt hại nặng nề, cho thấy bản lĩnh và sức chống chịu tuyệt vời của người nông dân cũng như sự điều hành linh hoạt của các cấp quản lý.

Để có được vị thế đáng tự hào như hiện tại, nông nghiệp Việt Nam đã đi qua những nấc thang lịch sử đầy thăng trầm. Sau giai đoạn lạc hậu và thiếu đói triền miên những năm 1976-1980, bước ngoặt mang tên Khoán 10 vào năm 1988 đã thực sự giải phóng sức sản xuất và đưa Việt Nam từ một nước thiếu ăn trở thành quốc gia xuất khẩu gạo hàng đầu thế giới chỉ sau một năm. Tiếp sau đó là thời kỳ bùng nổ của các vùng chuyên canh cà phê tại Tây Nguyên và nuôi trồng thủy sản ở Đồng bằng sông Cửu Long, tạo tiền đề để chúng ta bước vào kỷ nguyên hội nhập toàn cầu. Việc gia nhập WTO cùng các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới đã mở toang cánh cửa cho nông sản Việt tiến thẳng vào những thị trường khó tính nhất như Mỹ, Nhật Bản hay Liên minh châu Âu.

Chiến lược mới hướng tới chế biến sâu và mục tiêu bấp ăn thế giới

Bước sang năm 2026, mục tiêu xuất khẩu tiếp tục được đặt ra ở mức 73-74 tỷ USD với những ưu tiên thay đổi từ lượng sang chất. Ngành nông nghiệp đang đứng trước thách thức phải giải quyết bài toán xuất khẩu thô vẫn chiếm tỷ lệ quá cao cũng như hệ thống logistics còn nhiều hạn chế. Định hướng trong những năm tới sẽ tập trung sâu vào ba trụ cột chiến lược bao gồm đẩy mạnh chế biến sâu để nâng cao giá trị thặng dư, phát triển hạ tầng chuỗi lạnh hiện đại và thực hiện chuyển đổi xanh nhằm đáp ứng các tiêu chuẩn khắt khe về môi trường của quốc tế như quy định chống phá rừng hay cơ chế điều chỉnh biên giới carbon.

Tầm nhìn đến năm 2030 của Việt Nam là không chỉ giữ vững vị trí trong nhóm 15 quốc gia xuất khẩu nông sản hàng đầu mà còn vươn tới mục tiêu trở thành bấp ăn của thế giới với những sản phẩm tinh chế và tiện lợi. Sự chuyển dịch từ tư duy sản xuất thuần túy sang kinh tế nông nghiệp bền vững sẽ là chìa khóa để chúng ta xuất khẩu không chỉ là sản phẩm mà còn là những mô hình công nghệ cao ra toàn cầu. Với sản lượng lúa gạo duy trì trên 43 triệu tấn và thủy sản đạt gần 10 triệu tấn mỗi năm, Việt Nam đang tiến những bước dài trên lộ trình

khẳng định thương hiệu quốc gia và mang lại sự phồn vinh bền vững cho cộng đồng nông thôn.

Tâm An (t/h)